

31/11/2017

Σελίδες απάντησης: 6
Σελίδες συνημμένων:
Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 31/11/2017
Αριθμ. Πρωτ.: 1372

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ορισμός μελών Εθνικής Επιτροπής για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 1895/9-12-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Δημαράς, σας πληροφορούμε τα εξής:

Πρώτο ερώτημα:

Α) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν στις 22 Σεπτεμβρίου του 2010 την Οδηγία 2010/63/ΕΕ «περί προστασίας των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς» (L 276), έχοντας υπόψη και εκτιμώντας πολύ σημαντικές παραμέτρους που χαρακτηρίζουν τις ενωσιακές αντιλήψεις για την πρόοδο της βιοϊατρικής έρευνας. Βασική αρχή που διέπει την εν λόγω Οδηγία αποτελεί, στην πλειονότητα των άρθρων της, η εφαρμογή της αρχής των 3Rs (Reduction, Refinement, Replacement) -έχοντας υπόψη το αρ. 11 της Οδηγίας- ήτοι της αρχής της μείωσης (του αριθμού των χρησιμοποιούμενων ζώων), της βελτίωσης (των χρησιμοποιούμενων επιστημονικών τεχνικών) και της αντικατάστασης των ζώων (από μεθόδους εναλλακτικές της χρήσης ζωντανών σπονδυλωτών ζώων στη βιοϊατρική έρευνα).

Ως προς τη θεσμοθέτηση της Εθνικής Επιτροπής για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, στο έχοντας υπόψη αρ. 48, αναφέρονται συγκεκριμένα τα εξής:

«Διαπιστώνεται η ανάγκη να διασφαλιστεί μια συνεκτική προσέγγιση ως προς τις στρατηγικές αξιολόγησης και ελέγχου έργων σε εθνικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη πρέπει να συστήσουν εθνικές επιτροπές για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, οι οποίες θα παρέχουν συμβουλές στις αρμόδιες αρχές, καθώς και στα όργανα τα αρμόδια για την καλή μεταχείριση των ζώων, προκειμένου να προαγάγουν τις αρχές της αντικατάστασης, μείωσης και βελτίωσης. Επομένως, το δίκτυο των εθνικών επιτροπών θα πρέπει να συμμετέχει στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο Ένωσης.»

Το άρθρο 49 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ αναφέρει τα εξής:

1. Κάθε κράτος μέλος συστήνει εθνική επιτροπή για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, η οποία συμβουλεύει τις αρμόδιες αρχές και τα όργανα καλής διαβίωσης των ζώων για ζητήματα που αφορούν την απόκτηση, εκτροφή, στέγαση, φροντίδα και χρήση των ζώων σε διαδικασίες και εξασφαλίζει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

2. Οι εθνικές επιτροπές της παραγράφου 1 ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των οργάνων καλής διαβίωσης των ζώων και την αξιολόγηση των έργων, καθώς και βέλτιστες πρακτικές στο εσωτερικό της Ένωσης.»

Β) Η Ελληνική Δημοκρατία, κατά τη θεσμική υποχρέωσή της, έχει εναρμονίσει την εν λόγω Οδηγία με το Προεδρικό Διάταγμα 56/2013 (Α' 106) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2010/63/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2010 (L 276/33/20.10.2010), "σχετικά με την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς"». Στο εν λόγω Προεδρικό Διάταγμα το

ανωτέρω άρθρο έχει εναρμονιστεί ως ακολούθως (με την υπογραφή του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας):

«1. Συστήνεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνική Επιτροπή για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, (στο εξής Εθνική Επιτροπή), έργο της οποίας είναι:

α) η παροχή συμβουλών στις αρμόδιες αρχές, στα όργανα παρακολούθησης και γνωμοδότησης της ευζωίας των ζώων καθώς και στις επιτροπές αξιολόγησης πρωτοκόλλων, για ζητήματα που αφορούν την απόκτηση, εκτροφή, στέγαση, φροντίδα και χρήση των ζώων σε διαδικασίες, για θέματα διαρκούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των προσώπων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παρόντος διατάγματος καθώς και η εξασφάλιση της ανταλλαγής και κοινοποίησης βέλτιστων πρακτικών,

β) η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία των οργάνων παρακολούθησης και γνωμοδότησης της καλής διαβίωσης των ζώων και την αξιολόγηση των έργων από την αρμόδια κεντρική αρχή, καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές στο εσωτερικό της Ένωσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται η Εθνική Επιτροπή, ορίζονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της εγνωσμένου κύρους με αποδεδειγμένη γνώση και εμπειρία στο αντικείμενο και η θητεία τους και καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Κατά συνέπεια, εξ ορισμού τα μέλη που συμμετέχουν στην Εθνική Επιτροπή οφείλουν να είναι επιστήμονες που ασχολούνται με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο και αποδεδειγμένα έχουν γνώση και εμπειρία, αλλά και είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν στις επιστημονικές και νομικές υποχρεώσεις που ορίζει η Εθνική νομοθεσία, η οποία επαναλαμβάνεται ότι βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή και η οποία καθορίζει την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στο ζήτημα.

Γ) Επιπλέον, η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριο έγγραφο για τις Εθνικές Επιτροπές, το οποίο υπάρχει αναρτημένο στην ελληνική γλώσσα και στην ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/guidance/animal_welfare_bodies/el.pdf.

Στη σελίδα 30, αναφέρονται χαρακτηριστικά για τη σύνθεση της Επιτροπής τα παρακάτω:

« Σύνθεση της επιτροπής

Σε ορισμένα κράτη μέλη, η σύνθεση της εθνικής επιτροπής περιγράφεται στην εθνική νομοθεσία. Θα πρέπει να υπάρχει σωστή ισορροπία ως προς τα μέλη της για να καλλιεργείται η αξιοπιστία και η εμπιστοσύνη μεταξύ των ερευνητών, των ομάδων που ασχολούνται με την καλή διαβίωση και τη φροντίδα των ζώων και του ευρύτερου κοινού. Οι ικανότητες που απαιτούνται αφορούν την καλή μεταχείριση των ζώων, τη συμπεριφορά των ζώων, την κτηνιατρική εμπειρογνωμοσύνη, τη δεοντολογία, την επιστήμη, τις εναλλακτικές λύσεις (και τις τρεις αρχές: αντικατάσταση, μείωση, βελτίωση), τον πειραματικό σχεδιασμό και τη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της κανονιστικής αξιολόγησης της ασφάλειας και της προστασίας των ζώων.

Τα μέλη θα πρέπει να διορίζονται κατά κύριο λόγο με βάση τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τις προοπτικές που μπορούν να φέρουν στην επιτροπή. Ανεξάρτητα από την προσωπική τους διαδρομή, τα μέλη θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ενώ ούτε η επιτροπή ούτε τα μέλη της δεν πρέπει να υπόκεινται στην καθοδήγηση άλλου προσώπου ή οργανισμού κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Όλα τα μέλη θα πρέπει να κατανοούν επαρκώς τη νομοθεσία, καθώς και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες της εθνικής επιτροπής. Ανάλογα με την προσωπική διαδρομή των μελών, ενδέχεται να χρειαστεί εισαγωγική κατάρτιση.»

Από τις ανωτέρω σαφείς οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκύπτει, για μία ακόμη φορά, ότι τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις στα θέματα που καλείται να χειριστεί η Εθνική Επιτροπή, τις οποίες δύναται να έχουν μόνο επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και όχι εκπρόσωποι φιλοζωικών σωματείων, νομίμως υφιστάμενων, λόγω της εγγραφής τους στα κατά τόπους Πρωτοδικεία της χώρας.

Δ) Οι παραπάνω σαφείς οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ελήφθησαν υπόψη από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος εξέδωσε την αρ. πρωτ. 5554/73794 Υπουργική Απόφαση «Συγκρότηση, ορισμός μελών και τρόπος λειτουργίας της Εθνικής Επιτροπής για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς» (Β' 2917), πάντοτε σε πλήρη εναρμόνιση με τις αξίες και την αντίληψη της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής προς το ζήτημα, ήτοι την εφαρμογή της αρχής των 3Rs σε όλες τις εκφάνσεις της βιοϊατρικής έρευνας στη χώρα μας. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, επέλεξε Έλληνες επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, ταυτόχρονα, επέλεξε και τη συμμετοχή εκπροσώπου της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής βάσει της παρακάτω σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο ανωτέρω κατευθυντήριο έγγραφο:

«Δομή/πρακτικές εργασίας

Μολονότι η εθνική αρχή θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη και αμερόληπτη στο έργο της, διατηρεί συνήθως στενούς δεσμούς με την αρμόδια αρχή (που μπορεί να παρέχει διοικητική υποστήριξη και να συμμετέχει ως μέλος ή ως παρατηρητής).»

Προκειμένου, όμως, να διασφαλιστεί και να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη το κοινό αίσθημα και η αντίληψη του φιλοζωικού κινήματος ως προς τις ηθικές αξίες που πρέπει να διέπουν τη χρήση ζώων για επιστημονικούς σκοπούς και να διασφαλίζεται η εφαρμογή των 3Rs στο αντικείμενο αρμοδιότητας της Εθνικής Επιτροπής, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επέλεξε τη συμμετοχή ειδικού επιστήμονα από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας, ώστε να διασφαλίζονται με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο οι ανησυχίες που εκφράζει με το ερώτημά του ο κος Βουλευτής σε όλα τα θέματα που άπτονται ηθικών ζητημάτων και σχετίζονται με τη χρήση ζώων. Περισσότερες λεπτομέρειες για την εν λόγω Επιτροπή ο κος Βουλευτής μπορεί να βρει στην ιστοσελίδα: <http://www.bioethics.gr/>.

Κατά συνέπεια, η Εθνική Επιτροπή, κατά τη λειτουργία της, λαμβάνει πλήρως υπόψη τις παραμέτρους που θέτει η κοινή γνώμη (που εκφράζεται και μέσω των νομίμως λειτουργούντων φιλοζωικών σωματείων, αλλά και των ενώσεων ασθενών και χρονίως πασχόντων που, επίσης, εκφράζουν επιχειρήματα για τη χρήση ζώων για επιστημονικούς σκοπούς) μέσω του εκπροσώπου της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.

Δεύτερο ερώτημα:

Τα κριτήρια εκπροσώπησης των μελών της Εθνικής Επιτροπής για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς είναι απόρροια της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και των κατευθυντηρίων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως περιγράφηκε παραπάνω και αποτέλεσαν τον μοναδικό γνώμονα επιλογής από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την αριθ. 5554/73794 Απόφασή του (Β' 2917). Η πολιτική κατεύθυνση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στον τομέα της χρήσης ζώων για επιστημονικούς σκοπούς δεν είναι άλλη από αυτή που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν διαφοροποιείται σε κανένα σημείο της.

Τρίτο ερώτημα:

Η Ελληνική Δημοκρατία είναι από τις πρώτες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που όρισαν Εθνική Επιτροπή για την ευζωία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς. Υπάρχουν ακόμη Κράτη-Μέλη που δεν έχουν ορίσει Εθνική Επιτροπή.

Η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, συμμετέχει, πάντοτε, στις συνεδριάσεις των Εθνικών Σημείων Επαφής για την εφαρμογή της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ (που λαμβάνουν χώρα δύο φορές κατ' έτος στην έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες Βελγίου), αλλά και σε κάθε άλλη δραστηριότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όταν αυτό είναι εφικτό, δεδομένων των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών. Επίσης, συνεργάζεται ενεργά με επιστημονικές εταιρείες συναφούς αντικείμενου και ερευνητικά ιδρύματα, προκειμένου να προάγει ακόμη περισσότερο τις ηθικές αξίες που πρέπει να διέπουν τη χρήση ζώων για επιστημονικούς σκοπούς. Σημειώνεται ότι εκπρόσωπος της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής δεν κατέστη δυνατό να παρευρεθεί στο επιστημονικό συνέδριο, στο οποίο αναφέρεται ο κος Βουλευτής, καίτοι είχε προσκληθεί, λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων (εξαιτίας της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας της χώρας και καθόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αποζημίωσε τα έξοδα μετακίνησης για το συγκεκριμένο συνέδριο και το Ελληνικό Κράτος όφειλε να καλύψει τη δαπάνη εξολοκλήρου από εθνικούς πόρους). Ωστόσο, επισημαίνεται ότι το περιεχόμενο των παρουσιάσεων και κάθε άλλη σχετική ενημέρωση αποστέλλεται στις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές όλων των Κρατών-Μελών κατόπιν σχετικού αιτήματος. Σε κάθε περίπτωση, το ΥΠΑΑΤ προωθεί, πάντοτε, οποιαδήποτε σχετική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ερώτημα τέταρτο:

Στοιχεία για τον αριθμό ανά είδος και ανά έτος των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια ο κος Βουλευτής μπορεί να βρει στις ακόλουθες ιστοσελίδες:

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/reports_en.htm και
<http://minagric.gr/index.php/el/for-citizen-2/zoagiaepistimonas>.

Επισημαίνεται ότι το ΠΔ 56/2013 (Α' 106), διαμέσου των διατάξεών του (ειδικά αυτές που ορίζουν τη διαδικασία αδειοδότησης πειραματικών πρωτοκόλλων και οι οποίες είναι ιδιαίτερα αυστηρές), συμβάλλει δραστικά στη μείωση του αριθμού των χρησιμοποιούμενων ζώων στη βιοϊατρική έρευνα στη χώρα μας.

Τέλος, προς αποκατάσταση των θέσεων που εκφράζει ο κος Βουλευτής για τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ, αναφέρονται, διευκρινιστικά, τα εξής:

Α) Κάθε Οδηγία που εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τον ορισμό της από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο: «Η οδηγία είναι δεσμευτική για κάθε κράτος μέλος στο οποίο απευθύνεται, όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλά στην περίπτωση της η επιλογή του τύπου και των μέσων επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των εθνικών αρχών. Απαιτείται πράξη μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο (αποκαλούμενη επίσης «εθνικό εκτελεστικό μέτρο») από τον εθνικό νομοθέτη, με την οποία η εθνική νομοθεσία προσαρμόζεται στους στόχους που θέτει η οδηγία. Οι πολίτες αποκτούν δικαιώματα και δεσμεύονται με υποχρεώσεις μόνο μετά την έγκριση της πράξης με την οποία γίνεται η μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, παρέχεται στα κράτη μέλη σχετική διακριτική ευχέρεια, ούτως ώστε να λαμβάνουν υπόψη τους τις ειδικές εθνικές συνθήκες. Η μεταφορά πρέπει να πραγματοποιείται εντός της προθεσμίας που ορίζει η οδηγία. Κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, τα κράτη μέλη εγγυώνται την αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας της ΕΕ, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ.»

Κατά συνέπεια, η νομοθεσία που προκύπτει και από την εν λόγω Οδηγία εξειδικεύεται στις τυχόν ειδικές εθνικές συνθήκες και στη διοικητική δομή του κάθε Κράτους-Μέλους, αλλά δεν είναι δυνατό να αλλάξει η ουσία της ή να θεσπίζεται αυστηρότερη εθνική νομοθεσία ή αυστηρότερα εθνικά μέτρα. Αυτό, ωστόσο, δεν ισχύει ειδικά για την Οδηγία 2010/63/ΕΕ, όπως αναφέρει ο κος Βουλευτής, αλλά ισχύει για όλες τις Οδηγίες.

Β) Το άρθρο 11 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ παρ. 1, όπως εναρμονίστηκε με το άρθρο 10 του ΠΔ 56/2013 (Α' 106), αναφέρει ρητά και κατηγορηματικά ότι «Στις διαδικασίες δε χρησιμοποιούνται αδέσποτα ζώα ή επανελθόντα στην ημίγρια κατάσταση». Κατά συνέπεια, ο ισχυρισμός του κου Βουλευτή ότι επιτρέπονται πειράματα σε αδέσποτες γάτες και σκύλους δεν ευσταθεί.

Γ) Οι διαδικασίες για τη χρήση πρωτεύοντων πλην του ανθρώπου σε διαδικασίες διέπεται από εξαιρετικά αυστηρές προϋποθέσεις που αναλύονται στο έχοντας υπόψη αρ. 18 και στα σχετικά άρθρα της Οδηγίας. Επιπλέον, στο άρθρο 8 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ που έχει εναρμονιστεί με το άρθρο 7 του ΠΔ 56/2013 (Α' 106) αναφέρεται ρητά και κατηγορηματικά ότι:

« 1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, δείγματα πρωτεύοντων πλην του ανθρώπου δεν χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες, με εξαίρεση τις διαδικασίες εκείνες οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η διαδικασία περιλαμβάνει έναν από τους σκοπούς που αναφέρονται:

αα) στις παραγράφους β) περίπτωση αα ή γ) του άρθρου 4 και εφαρμόζεται για την αποφυγή, πρόληψη, διάγνωση ή θεραπεία κλινικών παθήσεων που προκαλούν σοβαρή αναπηρία ή που απειλούν δυνητικά τη ζωή του ανθρώπου, ή

ββ) στις παραγράφους α) ή ε) του άρθρου 4, και

β) υπάρχει έγγραφη επιστημονική τεκμηρίωση του χρήστη, η οποία έχει εγκριθεί από την επιτροπή αξιολόγησης των πρωτοκόλλων του άρθρου 37, ότι ο σκοπός της διαδικασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση ειδών άλλων εκτός από τα πρωτεύοντα πλην του ανθρώπου. Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος, ως πάθηση που προκαλεί σοβαρή αναπηρία νοείται η μείωση των κανονικών σωματικών ή φυσιολογικών ικανοτήτων του ατόμου.

2. Δείγματα πρωτεύοντων πλην των ανθρώπων που παρατίθενται στο Παράρτημα Α του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/1997 και που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7

παρ. 1 του ανωτέρω Κανονισμού, δεν χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες, με εξαίρεση τις διαδικασίες εκείνες οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η διαδικασία περιλαμβάνει έναν από τους σκοπούς που αναφέρονται:
αα) στις παραγράφους β) περίπτωση αα) ή γ) του άρθρου 4 και εφαρμόζεται για την αποφυγή, πρόληψη, διάγνωση ή θεραπεία κλινικών παθήσεων που προκαλούν σοβαρή αναπηρία ή που απειλούν δυνητικά τη ζωή του ανθρώπου, ή
ββ) την παράγραφο ε) του άρθρου 4, και
β) υπάρχει έγγραφη επιστημονική τεκμηρίωση του χρήστη, η οποία έχει εγκριθεί από την επιτροπή αξιολόγησης των πρωτοκόλλων του άρθρου 37, ότι ο σκοπός της διαδικασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση άλλων ειδών εκτός από τα πρωτεύοντα πλην του ανθρώπου και με τη χρήση ειδών που δεν παρατίθενται στο ανωτέρω Παράρτημα.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, οι ανθρωποειδείς πιθήκοι δεν χρησιμοποιούνται σε διαδικασίες, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της ρήτρας διασφάλισης της παραγράφου 2 του άρθρου 49.»

Επιπλέον, στο άρθρο 10 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ παρ. 1, όπως εναρμονίστηκε με το άρθρο 9 του ΠΔ 56/2013 (Α' 106), αναφέρει ρητά και κατηγορηματικά ότι: «..... Οι υπεύθυνοι των εγκαταστάσεων χρήσης διασφαλίζουν ότι τα πρωτεύοντα πλην του ανθρώπου..... χρησιμοποιούνται σε διαδικασίες μόνο στις περιπτώσεις όπου γεννήθηκαν από πρωτεύοντα πλην του ανθρώπου, τα οποία έχουν εκτραφεί σε συνθήκες αιχμαλωσίας ή προέρχονται από αυτοδύναμους εκτρεφόμενους πληθυσμούς.

Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «αυτοδύναμος εκτρεφόμενος πληθυσμός» νοείται η αποικία στην οποία τα ζώα εκτρέφονται μόνο εντός αυτής ή προέρχονται από άλλες αποικίες αλλά δεν έχουν συλληφθεί από την άγρια φύση και όπου τα ζώα φυλάσσονται κατά τρόπο που να διασφαλίζει την εξοικείωσή τους με τον άνθρωπο.» Στα δε Παραρτήματα της Οδηγίας τίθενται πολύ αυστηρές προδιαγραφές για τη χρήση τους.

Κατά συνέπεια, η άποψη του κ. Βουλευτή ότι η Οδηγία 2010/63/ΕΕ «ανοίγει την πόρτα για πειράματα σε μεγάλα πιθηκοειδή» δεν ταυτίζεται με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο. Αντίθετα, είναι ξεκάθαρο ότι έχουν θεσπιστεί οι αυστηρότερες των διατάξεων, προκειμένου συγκεκριμένα είδη πρωτεύοντων πλην του ανθρώπου να χρησιμοποιούνται αυστηρά και μόνο σε πολύ συγκεκριμένα ερευνητικά πρωτόκολλα και υπό ειδικές προϋποθέσεις. Σε σχέση, δε, με την προηγούμενη Οδηγία 86/609/ΕΚ, οι εν λόγω διατάξεις είναι κατά πολύ αυστηρότερες και περιορίζουν σημαντικά τη δυνατότητα χρήσης πρωτεύοντων πλην του ανθρώπου και σε καμία περίπτωση δεν «ανοίγουν την πόρτα για πειράματα» με τη νέα Οδηγία.

Δ) Το άρθρο 15 της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ (όπως εναρμονίστηκε με το άρθρο 14 του ΠΔ 56/2013) αναφέρει ότι: «..... οι χρήστες δεν εφαρμόζουν διαδικασία, εφόσον αυτή συνεπάγεται βαρύ πόνο, ταλαιπωρία ή αγωνία που ενδέχεται να αποβεί μακράς διάρκειας και δεν μπορεί να βελτιωθεί, τα οποία επιτάσσουν ακριβώς αντίθετη βούληση της Οδηγίας από την πρόταση που αναφέρει ο κ. Βουλευτής.

Ε) Οι μέθοδοι θανάτωσης που ορίζονται με το άρθρο 6 της Οδηγίας (όπως εναρμονίστηκε με το άρθρο 5 του ΠΔ 56/2013) στο Παράρτημα IV είναι οι ενδεδειγμένες για κάθε είδος ζώου, βάσει επιστημονικών αποδείξεων που έχουν παρουσιαστεί επί σειρά ετών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα πρέπει, επίσης, να διευκρινιστεί στον κ. Βουλευτή ότι η ηλεκτρική αναισθητοποίηση που αναφέρεται ως επιτρεπόμενη μέθοδος θανάτωσης σε ορισμένα είδη ζώων, ουδεμία σχέση έχει επιστημονικά με την ηλεκτροπληξία, στην οποία αναφέρεται ο κ. Βουλευτής.

ΣΤ) Τα έχοντας υπόψη αρ. 10 και 11 της Οδηγίας αναφέρουν, σαφώς, την υποχρεωτική εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων της χρήσης ζώων «όταν αυτές υπάρχουν και τη δυνατότητα χρήσης ζώων μόνο όταν αυτή είναι απαραίτητη για την προστασία της υγείας ανθρώπων και ζώων, καθώς και του περιβάλλοντος». Επιπλέον, στο άρθρο 4 παρ. 1 της Οδηγίας (όπως εναρμονίστηκε με το άρθρο 3 του ΠΔ 56/2013) αναφέρεται ότι: «Οι χρήστες υποχρεούνται να εφαρμόζουν την αρχή της αντικατάστασης, δηλαδή όπου είναι δυνατόν, να χρησιμοποιούν άλλη επιστημονικά ικανοποιητική μέθοδο ή διαδικασία, η οποία δεν περιλαμβάνει τη χρήση ζώου.» Κατά συνέπεια, η σχετική νομοθεσία έρχεται σε αντίθεση με την άποψη του κ. Βουλευτή ότι η Οδηγία 2010/63/ΕΕ δεν καθιστά υποχρεωτικές τις εναλλακτικές μεθόδους ακόμη και όταν και όπου υπάρχουν.

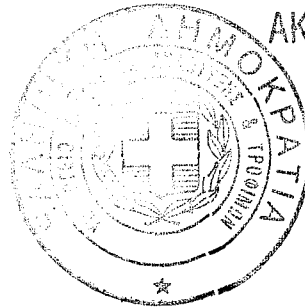
Ζ) Η πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών Stop Vivisection πράγματι είχε ως απαίτηση την κατάργηση της Οδηγίας 2010/63/ΕΕ και την πλήρη απαγόρευση της χρήσης ζώων για επιστημονικούς σκοπούς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν συναινεί, επί του παρόντος, στα διατυπωθέντα αιτήματα της εν λόγω πρωτοβουλίας, παρότι ενεργεί και προς αυτή την κατεύθυνση. Παρόλα αυτά, οι δράσεις για τον περιορισμό της χρήσης ζώων για επιστημονικούς σκοπούς συνεχίζεται αδιάλειπτα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο κος Βουλευτής μπορεί να αναγνώσει την απάντηση της Επιτροπής από την ακόλουθη ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/pdf/vivisection/en.pdf.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Γ. Δημαρά

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

[Handwritten signature]
Π. Μαρτίνα